

Οι πρώτοι νεκροί (Πάλης ξεκίνημα) - Μίκης Θεοδωράκης

Αφιερωμένο σήμερα το τραγούδι μας σε ένα μεγάλο Έλληνα αγωνιστή τον Αλέξανδρο Παναγούλη,

Ο Αλέξανδρος (Αλέκος) Παναγούλης (2 Ιουλίου 1939 – 1 Μαΐου 1976) ήταν Έλληνας πολιτικός και ποιητής. Δραστηριοποιήθηκε στον αγώνα κατά της Δικτατορίας της Χούντας των Συνταγματαρχών (1967-1974). Γνωστός για την απόπειρα δολοφονίας του δικτάτορα Γ. Παπαδόπουλου στις 13 Αυγούστου 1968, αλλά και για την αντοχή του στα βασανιστήρια που ακολούθησαν. Στην μεταπολίτευση εκλέχθηκε βουλευτής με την Ένωση Κέντρου.

Ο Αλέξανδρος Παναγούλης συμμετείχε ενεργά στον αγώνα για την επαναφορά της δημοκρατίας και εναντίον του στρατιωτικού καθεστώτος του Γ. Παπαδόπουλου (1967-1973). Υπηρέτούσε στο 85ο Σύνταγμα Πεζικού, στη Βέροια, όταν λιποτάκτησε από το στράτευμα και ίδρυσε την οργάνωση *Εθνική Αντίσταση*. Αυτοεξορίστηκε στην Κύπρο για να καταστρώσει σχέδιο δράσης. Εκεί ήρθε σε επαφή με τους πολιτικούς άνδρες του τόπου, όπως τον Πολύκαρπο Γιωρκάτζη, με σκοπό να τους ζητήσει να συνδράμουν στην αντίσταση. Επανήλθε στην Ελλάδα και μαζί με στενούς του συνεργάτες σχεδίασε την απόπειρα δολοφονίας του δικτάτορα Παπαδόπουλου στις 13 Αυγούστου 1968 κοντά στη Βάρκιζα.

Το πρωί της 13ης Αυγούστου, μία μικρή φάλαγγα κατευθυνόταν προς την Αθήνα από το Λαγονήσι Αττικής. Ήταν ο δικτάτορας Γεώργιος Παπαδόπουλος με τη συνοδεία του, που ξεκίνησε όπως συνήθως, από την έπαυλή του στο 38ο χιλιόμετρο της παραλιακής οδού Σουνίου. Προπορεύονταν δύο μοτοσυκλέτες, ακολουθούσε το αυτοκίνητο του δικτάτορα και σε απόσταση 10 μέτρων το αυτοκίνητο της ασφάλειας. Η φάλαγγα κινείτο κανονικά και μεταξύ 31ου και 32ου χιλιομέτρου, πέρασε πάνω από μία υπόγεια σήραγγα αποχέτευσης των νερών της βροχής, μήκους 7 μέτρων. Μόλις πέρασε και το αυτοκίνητο της ασφάλειας, μια ισχυρή εκκωφαντική έκρηξη έγινε μέσα στη σήραγγα και άνοιξε δύο μεγάλες τρύπες στο κατάστρωμα του δρόμου. Ήταν φανερό ότι η έκρηξη προοριζόταν να πλήξει τον δικτάτορα, αλλά καθυστέρησε ένα ή δύο δευτερόλεπτα. Αμέσως η φάλαγγα σταμάτησε, οι άνδρες της ασφάλειας έτρεξαν επί τόπου, ενώ ειδοποιήθηκε από τον ασύρματο η αρμόδια διοίκηση Χωροφυλακής και σε λίγα λεπτά κατέφτασε ισχυρή δύναμη που απομόνωνσε την περιοχή. Έπειτα από συστηματική έρευνα, ανακαλύφθηκε ο Αλέξανδρος Παναγούλης, ντυμένος με μαγιά και κρυμμένος κάτω από ένα βράχο. Ο ίδιος παρέμεινε σιωπηλός, χωρίς να δηλώσει την ταυτότητά του. Είπε μόνο ότι δεν είχε συνεργούς. Μόνο έπειτα από δύο μέρες εξακριβώθηκε η ταυτότητά του. Ο Αλ. Παναγούλης οδηγήθηκε στο άντρο των βασανιστηρίων της ΕΣΑ, της στρατιωτικής αστυνομίας. Την ανάκρισή του ανέλαβε ένας από τους πλέον διαβόητους βασανιστές, ο ταγματάρχης Θεόδωρος Θεοφιλογιαννάκος, ενώ το ίδιο βράδυ κατέφτασε επειγόντως από τη Δράμα, όπου βρισκόταν, ο διοικητής της ΕΣΑ και αργότερα οργανωτής της προδοσίας της Κύπρου, αντισυνταγματάρχης Δημήτριος Ιωαννίδης.

Ο Παναγούλης δραπετεύσε από τη φυλακή στις 5 Ιουνίου 1969, συνελήφθη όμως εκ νέου και οδηγήθηκε προσωρινά στο στρατόπεδο στου Γουδή για να μεταφερθεί μετά από ένα μήνα και πάλι στις φυλακές Μπογιατίου. Εκεί τον περίμενε η απομόνωση σε κελί που το έφτιαξαν ειδικά για τον Παναγούλη και ήταν σαν αντίγραφο τάφου. Επιχείρησε να δραπετεύσει αρκετές φορές ανεπιτυχώς. Ως διέξοδο έγραφε ποιήματα. Συνέχισε να γράφει ακόμα και όταν του κατέσχεσαν κάθε γραφική ύλη, χρησιμοποιώντας για μελάνι το αίμα του και για χαρτί τους τοίχους του κελιού-τάφου του.

Η ζωή και το έργο του Αλέξανδρου Παναγούλη τροφοδότησε τους καλλιτεχνικούς κύκλους. Συγκεκριμένα, ο διάσημος μουσικοσυνθέτης Μίκης Θεοδωράκης, κατατρεγμένος επίσης για τα πολιτικά του πιστεύω από την Χούντα των Συνταγματαρχών, μελοποίησε ποιήματα του. Ακόμη, η ποίηση και η ζωή του Α. Παναγούλη έγινε αντικείμενο μελέτης για πολλούς ερευνητές. Σε αυτή την ομάδα εντάσσεται και το έργο *Un Uomo* (Ένας Άντρας) που εκπονήθηκε από την Ιταλίδα δημοσιογράφο και σύντροφό του Οριάννα Φαλάτσι.

Κατά πολλούς, ο Αλέξανδρος Παναγούλης, ο παραλίγο «τυραννοκτόνος», με την θαρραλέα του πράξη (την απόπειρα δολοφονίας του δικτάτορα) έχει καθιερωθεί σαν σύμβολο της ελευθερίας, της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των ατομικών και πολιτικών ελευθεριών και χάρη στο πολιτικό του ήθος εμπνέει τις νέες γενιές στην Ελλάδα αλλά και διεθνώς.

Στίχοι: Αλέκος Παναγούλης

Μουσική: Μίκης Θεοδωράκης

Πρώτη εκτέλεση: Μαρία Φαραντούρη

Πάλης ξεκίνημα
νέοι αγώνες
οδηγοί της ελπίδας
οι πρώτοι νεκροί.

Όχι άλλα δάκρυα
κλείσαν οι τάφοι
λευτεριάς λίπασμα
οι πρώτοι νεκροί.

Λουλούδι φωτιάς
βγαίνει στους τάφους
μήνυμα στέλνουν
οι πρώτοι νεκροί.

Απάντηση θα πάρουν
ενότητα κι αγώνα
για νά 'βρουν ανάπαυση
οι πρώτοι νεκροί.

Δεν χρειάζονται παραπάνω λόγια ή σχόλια. Απλά μια μικρή κλίση της κεφαλής στη νεολαία που ξέρει να μπαίνει μπροστά στους αγώνες και να θυσιάζεται για την Ελευθερία και τη Δημοκρατία ανατρέποντας τα στατιστικά των συντηρητικών και απαισιόδοξων ατόμων που συμβιβασμένα σκύβουν το κεφάλι σε κάθε μορφή δικτατορίας..

Quell-URL: <http://2gymevosm.mysch.gr/drupal7/?q=de/node/1616>